

Hòa Bình là kết quả của Công Lý và Tình Liên Đới
(Is 32, 17; Gc 3, 18; Srs 39)

<http://www.conggiaovietnam.net>
conggiaovietnam@gmail.com

Tham Luận

Chủ đề: Sức khỏe Tâm thần

Các tác giả: Bác sĩ Lương Huỳnh Ngân &
Tiến sĩ Trần Mỹ Duyệt.

QUỶ ÁM HAY TÂM THẦN?

Sau khi chết không phải hồn con người muốn đi đâu thì đi, hoặc hiện về quấy nhiễu, nhập vào người này, người khác tùy tiện. Mỗi người, ngay sau khi chết, lãnh nhận trong linh hồn bất tử của mình sự trả công muôn đời cho mình trong một phán xét riêng. Cuộc phán xét đó quy chiếu đời sống họ với Chúa Ki-tô, để rơi vào một trong ba trường hợp: trải qua thanh luyện, được vào hưởng phúc vĩnh hằng, bị luận phạt muôn đời. [1] Tuy nhiên, tín ngưỡng dân gian vẫn tin vào tà ma, ác quỷ, vào những vong hồn bên kia thế giới đang vất vưởng đâu đó. Do đó, thỉnh thoảng chúng ta nghe những câu chuyện như nhà ma, người bị ma nhập, người bị quỷ ám, hoặc có người nhờ quyền năng siêu phàm đặt tay, mà người được đặt tay có thai dù không có những quan hệ vợ chồng với chồng. Những điều này khiến nhiều người hoang mang và tự hỏi “Quỷ ma có thật không? Thế giới của chúng hoạt động như thế nào?”

CÁI NHÌN Y KHOA

Có một thời gian cộng đồng chúng tôi xôn xao vì chị H chia sẻ với anh chị em xin cầu nguyện cho gia đình chị. Vốn nhà chị được xây trên một miếng đất vùng ngoại ô Sài Gòn khi xưa là một nghĩa địa. Bây lâu nay chị chịu một tình cảnh vô cùng khổ sở. Là một bác sĩ đã từng hành nghề lâu năm tại Pháp, mới đây về hưu ở Việt Nam, tôi đã để tâm quan sát và theo dõi trường hợp này. Câu chuyện được tóm lược như sau:

Chồng chị H nghiện rượu ngày nào cũng say xỉn, ăn nói bừa bãi. Điều tệ hại nhất là đứa con 14 tuổi của chị bị «quỷ ám». Mỗi lần chị lấy sách Thánh Kinh ra đọc là nó «quậy» phá la lớn tiếng, «bỏ ngay sách đó xuống»... Từ mấy tháng nay, giờ đến trường nó đi đâu chị cũng không biết. Gia đình tìm hết thầy này, thầy nọ làm phép, giải bùa, trừ hạn, cầu siêu, trừ quỷ nhưng vô hiệu. Nhiều xôn xao, bàn tán, nhưng những anh chị em Công Giáo quen biết thì khuyên khích chị H và cùng nhau cầu nguyện cho gia đình chị, hy vọng Chúa sẽ làm một phép lạ chữa lành người chồng nghiện ngập, nhất là đứa con được cho là bị “quỷ ám” của chị.

Đi sâu vào chi tiết, thì cách đó hơn hai năm cháu từng có những «con» ăn nói hồ đồ và nhất là bị nhà trường từ chối không nhận nữa. Sau một thời gian được một bác sĩ tâm thần khi xưa làm việc tại bệnh viện chuyên khoa Biên Hòa chữa trị. Một thời gian theo thuốc tâm thần cháu được bình phục đi học bình thường trở lại, nhưng mỗi tháng phải lên Biên Hòa tái khám. Sau đó gia đình quá bận ngưng thuốc chữa trị. Cháu vẫn khoẻ đi học bình thường, sau hai năm cháu mới có những phản ứng như nói trên. Lúc bấy giờ gia đình không nghĩ đến tiền sử tâm thần. Trong lúc quá đau khổ vì, một đàn người chồng cũng gây rối, đưa con gái lớn và mẹ mới nghiệm ra lý do nhà xây trên đất nghĩa địa, rồi xin đây đó trừ quỷ...

Sau khi theo lời khuyên của tôi chị đem đứa trẻ trở lại Biên Hòa chữa trị. Vài tháng sau tình trạng sức khỏe tâm thần em đã ổn định, cùng với lời cầu nguyện của cộng đồng sự bình an đã trở lại cho chị và đứa con gái lớn. Chồng chị nay đã cai rượu. Cả nhà giữ đạo sốt sắng như một gia đình Ki-tô hạnh phúc. Với cái nhìn của một bác sĩ, tôi tự hỏi: “Quỷ ám hay bệnh tâm thần?”

Theo tôi, trong những trường hợp khó phân biệt như trên, chúng ta không nên vội vàng tin vào những can thiệp của thế giới siêu hình, để cho rằng đó là bị bùa ngải, ma làm, quỷ nhập, quỷ ám; cũng không nên vội vã xem đó như một phép lạ, một sự chữa lành vượt khả năng bình thường. Nhưng nên tìm gặp những nhà chuyên môn để phân tích, nhận định vấn đề dưới những khía cạnh khác nhau của khoa học, văn hóa, xã hội, giáo dục, y khoa, tâm lý, tâm thần trước khi quyết định đó có phải là hậu quả do can thiệp của ma quỷ hay không. Tóm lại, chúng ta phải trước tiên nhận định xem trường hợp này, trường hợp khác có phải bị quỷ ám hay chỉ là trạng thái bất ổn tâm lý, khủng hoảng tâm thần hoặc lẫn lộn giữa tâm lý, tâm thần và tâm linh.

Tuy nhiên, cũng có những trường hợp không dễ phân biệt giữa một hiện tượng do tâm lý rối loạn, hoặc những triệu chứng tâm thần với tác động của thần dữ hay thần lành. Và đây cũng là trải nghiệm khó quên của tôi sau một ngày tham dự với nhóm Thánh Linh Âu châu tổ chức tại Colmar cạnh biên giới Đức. Tôi nhận thấy trong giờ cầu nguyện hôm đó, người thì té ngã khi linh mục đưa hào quang Thánh Thể đi qua, người thì «nói tiếng lạ», người thì «cười như điên» (Fou rire) hay khóc không ngừng được... Tôi có học trong Đại Học y khoa một ít về thôi miên, nên thấy phương pháp hành sự khá giống.

Ra về tôi có hỏi một LM Dòng Tên, ngài nói chung – không nói về nhóm Thánh Linh – có một dấu hiệu rõ là thần dữ: khi đang sự nói thứ tiếng mà trước kia không bao giờ học. Thế nhưng có khi họ nói thứ tiếng mà cả mình cũng không hiểu thì khó biết!

Tôi vẫn hoang mang tự hỏi làm sao nhận định một hội đoàn, một phong trào hay một cá nhân nào dưới tác động của thần dữ hay không, cho đến khi có lời giải đáp của Đức Cố Giám Mục Đa Minh Mai Thanh Lương, Giám Mục phụ tá Giáo Phận Orange, USA, Ngài

nói: «*Khi những người ấy hay tổ chức ấy làm cho chúng ta gần Chúa hơn, là có dấu ấn của Chúa Thánh Thần, còn ngược lại hãy cẩn thận!*»

Ranh giới giữa bệnh tâm thần và quỷ ám rất mập mờ, nhưng sai lầm đáng tiếc thường trong hướng khi bệnh nhân tâm thần phát hiện những dấu hiệu khó giải thích liền được cho là quỷ ám, trong lúc y khoa ngày nay có thể giúp nhiều bệnh nhân... ít nữa trong các nước văn minh.

[...]

Những gì tôi chia sẻ trên đây gần như chỉ là một biếm họa về ma quỷ, xem ra ít khi ta phải đối diện. Nhưng Thánh Phê-rô cảnh giác hơn, có lời khuyên chúng ta: «*Anh em hãy sống tiết độ và tỉnh thức, vì ma quỷ, thù địch của anh em, như sư tử gầm thét, rảo quanh tìm mồi cắn xé.*» (1Pr5, 8) Các chuyên gia về trừ quỷ của Giáo Hội như linh mục Juan José Gallego, Dòng Đa Minh, cũng rất cảnh giác, ngài là chuyên gia trừ quỷ thuộc Tổng giáo phận Barcelona ở Tây Ban Nha. Ngài nói: “Kiêu căng ngạo mạn là tội mà ma quỷ thích nhất, hình như chúng ta thường gặp hơn trong mọi cộng đồng, nhất là cộng đồng Ki-tô, những nơi mà ma quỷ ghét nhất.”

CÁI NHÌN TÂM LÝ

Phân biệt giữa trường hợp bệnh nhân tâm thần và người bị quỷ nhập rất phức tạp. Nó liên quan đến hai ngành học đều mang đặc tính siêu hình gồm: tâm linh học và tâm thần học.

Thông thường, một vấn đề nào đó mà khoa học không giải quyết được, hoặc không giải thích đúng mức nó liền được chuyển qua cái nhìn tâm linh lệch lạc, cuồng tín, hay mê tín: điên loạn. Nhưng cũng theo quan niệm chung, hễ điên loạn, tâm thần thì dính dấp tới ma quỷ, và được gọi chung là quỷ nhập hay quỷ ám. Do đó, phân tích, nhận định về đề tài này ít nhiều có đụng chạm đến tôn giáo, đến niềm tin. Thêm vào đó, mức độ chuyên môn của những người gọi là bác sĩ tâm lý, bác sĩ tâm thần lại rất tùy thuộc vào chương trình cũng như khả năng lãnh hội của từng cá nhân. Mặt khác, việc quỷ nhập và việc trừ quỷ là có thật. Nó đã được ghi trong Thánh Kinh Ki-tô Giáo. [2]

Trong tâm bệnh, hội chứng Tâm Thần Phân Liệt (schizophrenia) có thể được coi như một hội chứng liên quan đến quỷ ám. Thí dụ, bệnh nhân thu mình trong một căn phòng tối, ngồi nói năng lảm nhảm một mình, hoặc nhìn trời, nhìn đất cười nói vu vơ, xé quần áo chạy ra ngoài đường, cắt đứt tay, chân, mình mẩy, la hét, đòi tự tử... Một người trước đó lịch sự, tử tế, nói năng khôn ngoan, bỗng trở nên hung dữ, ngôn từ thiếu kiểm soát. Ở một số trường hợp, bệnh nhân còn nghe tiếng nói trong đầu bảo họ giết người này người khác.

Bệnh nhân tâm thần với những triệu chứng bị ảo tưởng, ảo giác, ảo ảnh làm lu mờ, giảm thiểu tư tưởng và ý chí tự do. Những người có các triệu chứng trầm cảm, chán nản, mất ý chí, thất vọng, tự kỷ... Họ rất dễ bị ngộ nhận là quỷ ám. Hoặc cũng có thể những bệnh nhân này bị lâm tưởng và đối xử như bị quỷ ám.

Với cái nhìn chuyên môn, sức khỏe tâm thần thuộc sức mạnh tâm lý và cảm xúc của mỗi người. Có một sức khỏe tâm thần tốt sẽ giúp hướng dẫn cuộc sống và những mối giây liên hệ tốt đẹp. Ngoài ra, nó còn giúp con người nhận diện các dấu hiệu tâm lý bất ổn, thiếu trưởng thành, phát huy khả năng thắng lướt những khó khăn trong khuôn mặt cuộc đời. Do đó, tâm bệnh là một từ mang ý nghĩa rất rộng, bao gồm nhiều tình trạng khác nhau ảnh hưởng đến tư tưởng, suy nghĩ và cảm tình của bệnh nhân. Nó cũng có thể ảnh hưởng khả năng duy trì, điều hành thông qua từng ngày trong cuộc sống, và liên quan đến nhiều lãnh vực khác như genetics (di truyền), environment (môi trường), daily habits (thói quen hằng ngày), và biology (Sinh học).

Vì tâm thần là một bệnh lý như những căn bệnh thể lý khác, do đó, để chữa trị, ít nhất có những loại thuốc sau: Antidepressants, Anti-anxiety, Mood-stabilizing, Antipsychotic. Mỗi loại thuốc được dùng trị một hội chứng tâm thần. Bệnh nhân có triệu chứng bức bối, khó chịu phải kê toa khác với bệnh nhân hốt hoảng, sợ hãi. Tương tự, bệnh nhân thay đổi tâm tính và thái độ phải có thuốc riêng khác với những bệnh nhân có những hội chứng muốn tự tử, nghe tiếng nói trong đầu bảo giết người này, người khác, tự nhận mình là tổng thống Hoa Kỳ, và được nói chuyện với Chúa, Phật... Có những mũi thuốc giá hàng ngàn đô la khi cần phải chích cho bệnh nhân tâm thần. Trong các nước có ngành y khoa tân tiến, các bệnh tâm thần tuy chưa có đồng thuận 100% về nguyên nhân, nhưng đã có những phương pháp chữa trị hiệu quả cho nhiều bệnh nhân. Tóm lại, mỗi căn bệnh phải được chẩn đoán theo từng mức độ từ nhẹ, đến trung bình, và nghiêm trọng. Mỗi một liều lượng thuốc, loại thuốc phải tuân theo bác sĩ tâm thần trên từng bệnh nhân. Hằng ngày bệnh nhân còn được theo dõi sức khỏe thể lý như cân đo sức nặng, áp huyết máu, và nhịp mạch tim để phù hợp với liều lượng thuốc.

Ngoài ra, để chữa trị hữu hiệu một bệnh nhân tâm thần, ngoài các bác sĩ tâm thần còn phải có sự cộng tác tích cực của các bác sĩ tâm lý, y tá, cán sự xã hội, và những nhân viên y tế làm thành một hội đồng trị liệu thường xuyên theo dõi bệnh nhân.

QUỶ NHẬP, TRỪ QUỶ

Ma nhập, nhập hồn, mượn hồn thường được cho là hành động của ma quỷ, và việc trừ quỷ đã được thực hiện dưới nhiều hình thức khác nhau dựa trên tín ngưỡng, tâm linh, và truyền thống tôn giáo. Nhưng thế nào là hiện tượng quỷ nhập?

Rõ ràng nhất có thể nói về những người bị quỷ ám đó là những kẻ cuồng dâm, bạo dâm, và những hình thức dâm dục cuồng loạn, những người thờ Satan, những người tự nguyện tôn thờ Satan như các thầy bói toán, phù thủy, những người sử dụng bùa ngải, thư êm... Tất cả họ là những môn đệ của Satan, thần bóng tối. Tóm lại, “xem tử vi, coi chiêm tinh, xem chỉ tay, bói theo điềm hay xin xăm, dùng người ngoại cảm...” là những hình thức nhằm biết vận mệnh tương lai, những cách thực hành ma thuật hoặc phù thủy nhằm có một quyền hành bí ẩn đối với đồng loại, đều nghịch với đức thờ phượng. [3]

Theo linh mục John J. Dietzen, một linh mục với 37 năm kinh nghiệm viết, giảng dạy và trả lời những câu hỏi trên các báo chí, thì quỷ ám là hành động một người nói hoặc hiểu thứ ngôn ngữ khác thường, hoặc có sức mạnh vượt trên khả năng của một con người tự nhiên. Tuy nhiên, dù trong trường hợp quỷ nhập, quỷ cũng không được phép không chế ý chí tự do của người đó. [4]

Thông thường, hiện tượng quỷ nhập bao giờ cũng có hai yếu tố: quỷ và đối tượng của việc nhập hồn. Khi nhập vào một người, quỷ làm cho hành động nhân tính của người đó biến thái và bị sai khiến. Thí dụ, la hét, cào cấu, xùi bọt mép, mắt long lanh, đỏ hoe, hoặc nhảy vào lửa, nhảy xuống ao, nói năng thiếu kiểm soát, đôi khi nói tiếng lạ, nói những điều xem ra có vẻ như tiên tri. Nhưng sau những lúc như vậy, khi trở lại con người bình thường, người đó không còn nhớ gì những việc mình làm, những gì mình nói.

Chính cốt của hành động quỷ ám là làm cho giảm giá trị, hoen ố, và phá hủy một cách tinh vi con người là tạo vật được tạo dựng giống hình ảnh của Thiên Chúa. Đó là tất cả những gì mà Satan muốn làm: Chống lại Thiên Chúa qua con người là hình ảnh của Ngài. Do đó, cần phải minh định rõ ràng rằng, ma quỷ chỉ có khả năng xâm nhập thân xác nhưng không có khả năng chiếm đoạt linh hồn của một người (trừ trường hợp người ấy cố tình cho phép). Theo tự nhiên, những trường hợp quỷ ám thật sự rất hy hữu, nhưng những trường hợp như gây phiền phức, ám ảnh, và phá phách thì thường xảy ra. [5]

Một ý kiến khác xem như đối nghịch gây ngạc nhiên khi cho rằng những trường hợp quỷ ám đang gia tăng trong sinh hoạt tâm linh ở mức báo động. Theo bác sĩ Valter Cascioli, phát ngôn viên của Hiệp Hội Quốc Tế Những Chuyên Gia Về Quỷ Ám (International Association of Exorcists, AIE), sau khi hiệp hội kết thúc phiên họp thường niên thứ 12 tại Roma từ 20–25 tháng 10, 2014, những trường hợp quỷ ám đang gia tăng khắp mọi nơi. Điển hình là trò chơi cầu cơ. Vẫn theo ông, “Bất kỳ sự tham gia nào vào những điều huyền bí, dù là thụ động, vẫn có thể là một thảm họa và nên phải từ chối và tránh xa.” [6]

Vì ma quỷ có thật cũng như việc quỷ nhập là có thật, vậy làm cách nào con người có thể trừ quỷ?

Dựa trên Thánh Kinh, đồng thời căn cứ vào quyền năng và sự ủy thác của Chúa Ki-tô trong sứ vụ trừ quỷ, Giáo Hội Công Giáo đã đưa ra những chỉ dẫn rất chi tiết và đầy đủ như: Phải nhân danh Chúa Giê-su mà trừ. Phải do Giám Mục địa phương hay một linh mục được ủy quyền. Phải theo những luật lệ được thiết lập bởi Giáo Hội. Trừ quỷ với năng quyền mà Chúa Giê-su đã ban cho Giáo Hội. Những bệnh nhân tâm lý, không được coi như những trường hợp quỷ ám. Họ phải được chữa trị theo y khoa và tâm lý trị liệu. Vì thế, trước nghi thức trừ quỷ, phải xác nhận rằng đó có phải là trường hợp quỷ ám thực sự hay không. [7]

[Chú thích của BBT CGVN: Giáo Luật 1983, điều 1172 đã ghi rất cụ thể như sau:

#1. Không ai có thể trừ tà cách hợp pháp cho những người bị quỷ ám, trừ khi có phép đặc biệt và minh nhiên của Đấng Bản Quyền địa phương.

#2. Đấng bản quyền địa phương chỉ ban phép trừ tà cho một linh mục đạo đức, sáng suốt, khôn ngoan và có đời sống vẹn toàn.]

EM BÉ 14 TUỔI NÓI Ở PHẦN TRÊN, BỊ QUỶ ÁM HOẶC TÂM THẦN?

Qua những chi tiết được nêu lên trong câu chuyện, ngoài việc chẩn đoán và trị liệu về tâm thần, em bé cũng cần được theo dõi về tình trạng tâm lý nữa. Có thể em bị những dấu hiệu của tâm thần khiến mẹ và chị em vội vã cho là quỷ ám. Hoặc cũng có thể ma quỷ lợi dụng những tâm lý bất ổn của em để ảnh hưởng đến những hoạt động của em. Một người nếu bị quỷ ám thì phải được trừ quỷ sao lại đưa đi bác sĩ tâm thần? Và tại sao sau thời gian uống thuốc tâm thần thì em trở lại bình thường?...

Đừng quên trong những yếu tố bệnh lý hoặc quỷ ám của em có yếu tố tâm lý. Ở tuổi 14, một em có những phản ứng nổi loạn bằng lời nói, hành động, và những tư tưởng chống đối là chuyện bình thường. Chống đối ở nhà, chống đối ở học đường. Không biết những người trong gia đình này đã hiểu được em bao nhiêu, đã dành bao nhiêu thời giờ với em, và đã làm gì hơn là nhồi nhét vào đầu em những lý thuyết và đạo lý Thánh Kinh vừa xa vời, vừa không dễ dàng chấp nhận với tuổi trẻ. Nếu em bị kích động la lên “bỏ ngay sách đó xuống” không đủ điều kiện để kết luận em bị quỷ ám.

Còn có yếu tố gia đình. Hỏi rằng em đi đâu sau khi rời nhà? Nếu bị quỷ ám thật, có thể em đi vào nghĩa địa. Cũng rất có thể đi theo bạn bè, bị dụ dỗ vào con đường hút sách, và tập tành lối sống thoát ly gia đình. Những phản ứng này là chuyện thường xảy ra cho các em ở tuổi vị thành niên trước những khủng hoảng của gia đình.

Thêm vào đó là yếu tố thuốc. Các bệnh nhân tâm thần không khác gì những bệnh nhân cao máu, cao mỡ, tiểu đường. Họ cần được theo dõi và uống thuốc đều đặn. Một bệnh nhân tâm thần nếu sau khi rời bệnh viện mà lơ là hoặc bỏ thuốc vài tuần là căn bệnh có

thể tái phát. Bởi thế, các bệnh nhân này phải được thường xuyên theo dõi và uống thuốc theo lời khuyên của bác sĩ. Cũng có thể, sau khi xuất viện, cần được trị liệu thêm với bác sĩ tâm lý.

Tóm lại trường hợp em bé 14 tuổi trên, cũng như nhiều trường hợp khác nếu bị một bác sĩ yếu tay nghề, thiếu khả năng chuyên môn, thì chẳng khác gì bệnh nhân sẽ chết dần mòn với căn bệnh đó. Hậu quả là rất có thể bệnh nhân cũng sẽ được liệt vào trường hợp bị ma nhập hay quỷ ám, hoặc tống vào nhà thương điên.

***Bác sĩ Lương Huỳnh Ngân &
Tiến sĩ Trần Mỹ Duyệt.***

(Bài viết được hiệu đính qua bài QUỶ ÁM VÀ BỆNH TÂM THẦN, November 5, 2018 của đồng tác giả.)

Tác giả chú thích:

- [1]. Sách Giáo Lý GH Công Giáo số 1022.
- [2]. Mt 8:28–32, Mc 1:23–27, Mc 7:24–30, Lc 9:37–42.
- [3]. Đoạn 2116 bản tiếng Anh (CCC).
- [4]. John J. Dietzen. The new Question Box, 10 edit. p.571.
- [5]. Fr. Gabriel Amorth. An Exorcist Explains Demonic Possession and Vexation. Catholic Exchange.
- [6]. Trường Hợp Quỷ Ám Gia Tăng Vì Trò Chơi Cầu Cơ. Trần Mạnh Trác. Vietcatholic.net. 9/11/2014.
- [7]. No.1673. Catechism of The Catholic Church.

Kính thưa Quý vị, đặc biệt các bạn trẻ,

Trong số những người thân của chúng ta. Không phải tất cả đều đã có máy điện toán (vi tính) hoặc có dùngemail, hoặc đã có thể nhận được những thông tin này...

Vì vậy, xin hãy ủng hộ chúng tôi bằng cách phổ biến thông tin này bằng email hoặc in ra, photocopy và gửi cho người thân của Quý vị. Đặc biệt xin gửi cho những ai chưa có sử dụng internet.

Xin chân thành cảm ơn

conggiaovietnam@gmail.com
<http://www.conggiaovietnam.net>

---

*Nguồn: Internet eMail by conggiaovietnam@gmail.com chuyển
<http://www.conggiaovietnam.net>*

*Đăng ngày Thứ Bảy, November 21, 2020
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*